



# Sărbătoarea de Şavuot – obiceiuri și tradiții vechi și noi

În acest an sărbătoarea începe în ziua de joi, 28 mai, la apusul soarelui și durează până în seara de vineri 29 mai. După o tradiție care datează de peste 3.000 de ani, în ziua a șasea a lunii Sivan poporul evreu prăznuiește frumoasa sărbătoare de Şavuot, care simbolizează începutul verii.

Aceasta este una din cele trei sărbători de pelerinaj obligatoriu la Ierusalim, la Templu, împreună cu Pesah și Sucot. Data sărbătorii de Şavuot se stabilește în funcție de numărătoarea de Omer, care începe a doua zi de Pesah, adică depinde de data sărbătorii de Pesah. Sărbătoarea de Şavuot este cunoscută sub diferite nume – mai multe amănunte se găsesc în articolele:

[Şavuot 5779](#) □□□□□□

[Sefirat \(numărătoarea\) HaOmer și data sărbătorii de Şavuot \(partea întâi\)](#)

## Prima recoltă adusă la Templu

Sărbătoarea de Şavuot se mai numeşte şi *Hag Habikurim*, adică sărbătoarea primei recolte. Este o ofrandă care simboliza primul grâu adunat în anul acela. Sărbătoarea mai are un nume legat de agricultură: *Hag Hakaţir*, adică sărbătoarea secerişului, aceasta fiind perioada în care în Israel începe secerişul grâului. Când Templul din Ierusalim exista, se făcea o paradă în care erau aduse primele fructe (şapte soiuri) şi alte produse agricole, cum ar fi recolta de grâu. În fruntea convoiului mergea un bou cu coarne aurite şi împodobite cu o cunună de măslin.

După căderea celui de al doilea Templu acest obicei a încetat; a rămas doar împodobirea casei şi a sinagogii cu verdeaţă. În epoca modernă pionierii sionişti care au înfiinţat primele aşezări agricole au reînnoit acest frumos obicei. Prima paradă de Şavuot din epoca modernă a fost la Iafo în 1912. Acea sărbătoare era puţin diferită. Ea se numea „Sărbătoarea florilor” şi în cadrul ei casele noului oraşel Tel Aviv au fost împodobite cu flori. Abia în anii douăzeci au început paradele recoltei. La început acestea aveau loc numai în kibuşuri.



### Șavuot la Tel Aviv în 1929

Începând din 1929 s-au făcut sărbători comune mai multor localități, de exemplu cea din kibuțul Ein Harod pentru așezările din regiune. Și la Tel Aviv a avut loc o paradă pentru localitățile din împrejur. Din 1932 au început sărbătoririle și la Haifa. După întemeierea statului Israel aceste parade au devenit un frumos obicei modern, chiar dacă nu sunt respectate toate regulile și poruncile din scripturi. Interesant că ritualul agricol de pe vremea Templului din Ierusalim este menținut tocmai în kibuțuri, care în general sunt așezări socialiste și anti-religioase.

Copiii îmbrăcați în alb și având pe cap cununțe de flori cântă, dansează și defilează, purtând roadele pământului. Bineînțeles că toată lumea participă, de la bebeluși până la bătrâni. Iată cum arată sărbătoarea recoltei, ținută la kibuțul Ruhama în 2014:

## **Se învață toată noaptea**

Un alt obicei este așa-numitul *Tikun leil Şavuot* (Repararea nopții de Şavuot). Rânduiala este de a învăța toată noaptea diferite teme din Tora, Mişna, Talmud, etc. Despre ce și cum se învață puteți citi în articolul meu care apare astăzi pe [situl evrei.ro](http://situl-evrei.ro)

În Israel, în ultimele decenii acest obicei este preluat tot mai mult și de persoane nereligioase. În această noapte oamenii se întâlnesc în clase sau în săli de spectacole. Instituțiile educaționale de iudaism, chiar și cele nereligioase, țin în această noapte zeci de lecții, prelegeri, întâlniri cu profesori, politicieni și rabini. Unele sunt transmise în direct la televiziune. În săli de spectacole se țin conferințe până în zorii zilei.

La sinagoga unde se ruga familia mea, învățam toată noaptea, iar în zori, pe la ora cinci se ținea rugăciunea de dimineață pentru cei care învățaseră toată noaptea. La ora nouă se ținea din nou rugăciunea pentru cei care au dormit.

## **Se mănâncă lactate**

Cel mai cunoscut obicei de Şavuot este de a mânca lactate. El este răspândit printre toate grupările de evrei: aşkenazi, sefarzi și orientali. Ca orice obicei, cult sau tradiție, sursa lui este greu de depistat. De obicei există legende legate de evenimente din Biblie, sau de evenimente sau personaje remarcabile din istoria poporului evreu.

Acest obicei este direct legat de încă un nume al sărbătorii de Şavuot: *Matan Tora*, (dăruirea Torei). S-a stabilit că evenimentul de pe Muntele Sinai, în care poporul evreu a primit Tora (cele zece porunci) a avut loc în în ziua a șasea

a lunii Sivan, șapte săptămâni după ieșirea din Egipt. În așteptarea acestui eveniment evreilor li s-a poruncit să se purifice. Hainele albe și hrana albă (produsele lactate) sunt un simbol al purificării.

Altă legendă legată de dăruirea Torei spune că printre poruncile din Tora era și cea de a nu amesteca lapte și carne. Bineînțeles că vasele lor și carnea încă nu erau cașer după regulile primite chiar în aceeași zi. Dar Tora a fost dată în ziua de Șabat, astfel încât nu se puteau pregăti vasele și jertfi animale după noile reguli – de aceea în această zi strămoșii noștri nu au mâncat carne. Mai este interesant de comentat că atunci a fost pentru prima oară în care evreii au mâncat lapte și lactate. Până atunci evreii trăiau după cele șapte reguli ale fiilor lui Noah (Noe), care le interzicea consumarea laptelui, abia Tora le-a permis acest lucru: *„Să aduci în casa Domnului tău pârga celor dintâi roade ale țarinii tale. Să nu fierbi un ied în laptele mamei lui.”* (Exod 23:19)

Există încă o legendă cu o aromă aparte, cea despre nașterea lui Moșe (Moise). După datină Moșe s-a născut în ziua de 7 Adar. El a stat acasă trei luni: Adar, Nisan și Iyar, iar în ziua a șasea a lunii următoare, Sivan, a fost pus într-un coșuleț pe valurile Nilului. Fiica Faraonului l-a salvat, l-a adoptat și l-a adus în casa tatălui ei. Imediat a apărut însă problema: ce să-i dea de mâncare? Trebuia angajată o doică. Numai că pruncul refuza să sugă de la doicile egiptene. (Talmudul dă explicația că gura lui trebuia să rămână pură, fiindcă el va fi cel care va vorbi cu Domnul.) Singura doică de la care Moșe a acceptat să sugă era mama lui adevărată, Iocheved! Ironia sorții – faraonul a poruncit omorârea noilor născuți evrei tocmai pentru ca să nu se consolideze o clasă conducătoare a poporului. Iar cel mai mare lider al poporului crește chiar sub nasul lui, sub tutela fiicei lui! Pe costul lui! Iar mama pruncului este plătită pentru a-l alăpta!



Pentru a comemora acest eveniment din viața lui Moșe, care a început chiar în ziua a șasea a lunii Sivan, adică Șavuot, în această zile mâncăm lactate. Ca urmare, în perioada pregătirilor pentru sărbătoare, consumul de produse lactate din Israel crește cu zeci de procente față de cel obișnuit. Și nu numai lapte, ci tot ce conține lapte: prăjituri, înghețată, bomboane, etc.

În copilăria mea îmi aduc aminte că la noi acasă se mânca supă de cartofi în lapte, mămliguță cu lapte sau iaurt, apoi clătite umplute cu brânză dulce (în maghiară *palacinta*) și mai ales găluște de brânză dulce în pesmet (în maghiară *gombotz*).

\* \* \*

Acestea sunt doar o parte din obiceiurile acestei sărbători. În unele comunități, mai ales cele din Africa de Nord se practică jocuri cu apă. Acestea sunt foarte iubite de copiii din Israel. Sunt comunități în care se mănâncă azima rămasă de

la Pesah îmbibată în lapte. Iar în sinagogă se citește frumoasa carte a lui Rut.

Urez tuturor cititorilor – *Hag Şavuot Sameah!*